Diakoni 2010

Časopis bohoslovcov kňazského seminára v Bratislave

ADSUM

číslo 3
ročník XXI.

ADSUM 3.

M. Cehlárik
šéfredaktor

S. Čúzy
zást.šéfredaktora, web

V. Uhrin
redaktor

P. Kizek
grafik

T. Fehér
grafik

R. Ťapušík
redaktor

Mgr. M. Fratrič
grafik

Ing. I. Barus
redaktor

R. Rajčák
korešpondent

Jazyková úprava:
Monika Cehlárikova

časopis bratislavských seminaristov
číslo : 3-2009/2010, jún 2010
ročník : XXI.
vydávajú: seminaristi Kňazského seminára sv. Cyrila a Metoda
Kapituská 26, 811 01 Bratislava
e-mail: redakcia@adsum.sk
web: www.adsum.sk
mobilný tel.: 0902 458 617 (pre SMS)
bankové spojenie časopisu:
0179944350/0900

Neoznačené fotografie sú z archívu.

Obsah čísla

3 » ÚVODNÍK
Milan Cehlárik
4 » ROK V SEMINÁRI
redakcia
6 » DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ
Róbert Ťapušík
9 » ŠPORT
Ján Fábik
10 » CIRKEV NEMLČÍ, NEKRIČÍ
Dr. Zaťko
12 » ROK KŇAZOV - REFLEXIE
Martin Agner
14 » Ó, KŇAZ, KTOŽE SI?
Radovan Rajčák
16 » NOVOKŇAZI
Ivan Barus
18 » TABLO NOVOKŇAZOV
22 » SVEDECTVO POVOLANIA
M. Gális, J. Jankech
24 » EXEGÉZA
o. Jozef Jančovič
26 » FILM - SVÄTÝ AUGUSTÍN
Milan Cehlárik
28 » SVÄTÁ OMŠA (2.)
Stanislav Čúzy
30 » OSOBNOSŤ - Š. ROMAN
Stanislav Čúzy
32 » POŽEHNANIA
Alexander Knorr
34 » TAJNIČKA
Tibor Fehér

ADSUM *po latinsky znamená „Tu som“. Je to odpoveď na Božie volanie, ktoré zaznieva v človeku. Bohoslovci sú ľudia, ktorí na intenzívne volanie odpovedali a pripravujú sa na prácu v Pánovej vinici, teda na službu kňaza, slúžiacemu Bohu i ľuďom. Ak počuješ Božie volanie i Ty, neboj sa Bohu povedať svoje ADSUM!*

S cirkevným schválením Arcibiskupského úradu v Bratislave, dňa 28.4.2009, č. 1268/2009.
Cenzor: ThDr. Alexander Knorr
Registrované na Ministerstve kultúry SR pod číslom: EV 722/08.
ISSN: 1335-7158 04, **tlač:** LÚČ Bratislava

ISSN 1335-7158 06
9 771335 715006

Ďakujeme vydavateľstvu LÚČ. Rovnako ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k vydaniu tohto čísla. Dobrovoľné príspevky na časopis ADSUM môžete posielať na uvedené číslo bankového účtu.

Na úvod...

...príhovor nového šéfredaktora

V dnešnej dobe sa stáva už takmer pravidlom, že po ukončení určitého časového úseku zvykneme toto uplynulé obdobie hodnotiť a bilancovať. Zostavujeme rôzne štatistiky, vyhodnotenia a možno predsavzatia a plány do budúcnosti. Aj tento čas, kedy vychádza nové číslo nášho časopisu, ktoré práve držíte v rukách, by sa mohol vyznačovať rôznym bilancovaním. Možností je hneď niekoľko.

Len pred pár dňami sa skončil Rok kňazov, naši bratia diakoni boli vysvätení, opúšťajú seminár a vstupujú do pastorácie. Skončil sa akademický či školský rok, školákom a študentom začínajú prázdniny a náš časopis uzatvára svoju druhú desaťročnicu. Kde len začať? Bilanciu šesťročného pobytu v seminári nechám na samotných novokňazov, zhodnotiť prínos Roku kňazov sa podujal spolubrat Martin, a tak mi ako novému šéfredaktorovi zostáva už len to najpriliehavejšie – dvadsať rokov ADSUMu.

Čo viedlo dvanásť predchádzajúcich šéfredaktorov, nespočetné množstvo redaktorov, grafikov, korektorov a mnohých iných, aby venovali čas a množstvo energie do tvorby ADSUMu? Odpoveďou na túto otázku mi boli slová Pána Ježiša budete mi svedkami až po samý kraj zeme. (Sk 1,8) Áno, aj takýmto spôsobom možno svedčiť o tom, komu sme uverili.

ADSUM svoje svedectvo vydáva už dvadsať rokov. Vďaka za tieto roky patrí hlavne Pánu Bohu, ktorý toto dielo požehnáva, všetkým tvorcom, bývalým aj terajším a v neposlednom rade všetkým Vám, ktorí ste priaznivcami nášho časopisu. Verím, že bude toto svedectvo vydávať aj naďalej minimálne v takej hojnej miere ako doteraz.

Milan Cehlárik
šéfredaktor

Kalendárium roka 2009/2010

Ponúkame výber najzaujímavejších podujatí, ktoré sa tento rok udiali v našom kňazskom seminári, na teologickej fakulte i v Katedrále svätého Martina.

ROK 2009

September

7. privítanie nových spolubratov prvákov
15. oficiálny nástup bohoslovcov do seminára
21. VENI SANCTE - o. arcibiskup celebruje sv. omšu
23. - 26. exercície pre bohoslovcov
27. svätá omša v Brne - návšteva Benedikta XVI.

Október

7. bohoslovci vs. predstavení zápolia v hokejbale
9. duchovná obnova v seminári, exercitátor je Mons. S. Zvolenský, arcibiskup
13. požehnanie novej zvukárne v seminári
26. imatrikulácie na teologickej fakulte
30. - 2. Sviatok všetkých svätých trávime s rodinami doma

November

10. požehnanie reverend bratom druhákom
6. - 8. Svätomartinské triduum
11. patrón Bratislavskej arcidiecézy sv. Martin
18. za dekana teologickej fakulty UK zvolený Mons. M. Šuráb
20. koncert vážnej hudby v aule fakulty
25. návšteva bohoslovcov z USA
28. - 29. MINFA DOD 2009

December

8. účasť na sv. omši z príležitosti zasvätenia Bratislavy Panne Márii
10. vytlačený 20. ročník Adsumu (náklad 2500 ks)
17. vianočná večera s otcom arcibiskupom a predstavenými seminára
18. začiatok vianočných prázdnin a praxe
25. Vianoce

ROK 2010

Január

7. príchod do seminára po Vianociach
20. otec arcibiskup Mons. Róbert Bezák slávi svätú omšu v seminárnej kaplnke
23. spomienka na Jána Almužníka a zverejnenie nálezu hrobu kardinála P. Pázmaňa

Február

2. stretnutie rehoľníkov v kňazskom seminári, prednášky a svätá omša
6. fašiangový deň v Dunajskej Lužnej
8. - 14. medzisemestrálne výlety
13. druhé výročie rozdelenia diecéz
20. Ktosi ťa volá 2010

Marec

8. kandidatúra spolubratov piateho ročníka
9. udeľovanie ministéria lektorátu
10. udeľovanie ministéria akolytátu
11. blahoželanie R. Bezákovi k 50. narodeninám v Trnave
20. návšteva miništrantov zo Žiliny
22. vydanie veľkonočného Adsumu (3000 ks)
27. začiatok veľkonočnej praxe a prázdnin
26. - 28. Víkvetfest

Apríl

4. Veľká noc
13. pontifikálna svätá omša za obete leteckého nešťastia poľskej delegácie
13. spomienka na Akciu „K“ - likvidácia rehoľní na Slovensku
19. pontifikálna svätá omša z príležitosti piateho výročia zvolenia Benedikta XVI.
21. voľba nového šéfredaktora časopisu ADSUM: Milan Cehlárik
25. Deň otvorených dverí 2010

Máj

6. voľba novej „vlády“ v seminári: Ivan Barus (hlavný duktor), Ľuboš Matúš (viceduktor), Stanislav Čúzy (ceremoniár), Lukáš Filo (viceceremoniár), Róbert Ťapušík (hlavný duktor prvého ročníka)
22. krížová cesta spojená s modlitbou za morálnu čistotu
29. Púť detí v Marianke

Jún

1. tlač letného čísla Adsumu (3000 ks)
10. TE DEUM - ukončenie akademického roka
11. slávnosť Najsv. Srdca Ježišovho - slávnostné ukončenie Roku kňazov
12. Kňazské vysviacky
14. začiatok letných prázdnin, príprava letného tábora MINFA 2010

Po celý rok sme sa v prvú stredu v mesiaci spoločne s otcom arcibiskupom Mons. Stanislavom Zvolenským zamýšľali pri LECTIO DIVINA nad Ježišovými stretnutiami s biblickými postavami. Tiež sme sa počas Roku kňazov každý prvý štvrtok v mesiaci spoločne aktívne zúčastňovali na svätých omšiach a adoráciách za kňazov.

Tento výpis podujatí nie je a ani nemôže byť úplný, ale veríme, že bude slúžiť nielen pre nás súčasníkov ako spomienka, ale aj pre budúcich bohoslovcov ako ukážka našich aktivít počas akademického roka 2009/2010. DEO GRATIAS!

redakcia

Deň otvorených dverí/okien 2010

...skoro tomu nebolo inak...

Tmavý zasnežený februárový večer, suchý a teplý vzduch napĺňal malú zrubovú chatku neďaleko Kováčovej, hlboko ukrytú v lese, osvetlenom iba svitom mesiaca odrážajúceho sa z čerstvo napadaného snehu.

*Nebojte sa, nepomýlil som si tému článku. Snažil som sa opísať atmosféru zrodu novej koncepcie dňa otvorených dverí v našom kňazskom seminári. Náš štvrtý ročník, ako každý štvrtý ročník v histórii organizovania dňa otvorených dverí, prebral iniciatívu v zrealizovaní tejto neľahkej akcie. Tradícia DOD v našom seminári sa už pravidelne viaže na štvrtú veľkonočnú nedeľu - nedeľu Dobrého Pastiera. A nebolo tomu inak ani tento rok. Teda, „**skoro tomu nebolo inak**“.*

Fantázia spolubratov v ten osudový večer v zrubovej chatke pracovala naplno. Vytvorila sa predstava, ktorá bola niečím novým. Vyjadrené rečou dnešných médií, „TO TU EŠTE NEBOLO!“.

Musím sa Vám priznať, že sme museli z našich modelov pripravovaného DOD veľa okresať a prispôsobiť podmienkam technickým i kapacitným. No posúďte sami, že i napriek tomu sa podaril kus dobre vykonanej práce.

Čo teda bolo také netradičné a nové na tohtoročnom Dni otvorených dverí 2010 v Kňazskom seminári svätých Cyrila a Metoda?

Po tradičnej latinskej svätej omši v Katedrále svätého Martina sa brány kňazského seminára otvorili približne trom stovkám návštevníkom úplne netradične. Novinkou, ktorú si organizačný tím pripravil pre návštevníkov, boli štyri multimediálne miestnosti a sprievodný program, ktorý sa odohrával v nádvorí seminára a cez všetky otvorené okná hudbou a slovami hostí oživoval chodby so zvedavými návštevníkmi.

Ale poďme na to pekne poporiadku. Návštevníci mali možnosť permanentnej prehliadky priestorov teologickej fakulty a seminára celých 5 hodín. Svojím vlastným tempom a zacieleným záujmom navštívili nielen kla-

sické priestory a miesta nášho seminára, ale aj multimediálne miestnosti, v ktorých ich poverení bohoslovci oboznámili so zaujímavými oblasťami nášho života. Naše učebne sa premenili na miesta, kde sa mohli návštevníci cez video, fotografie, názorné exponáty a zaujímavé sprievodné slovo moderátorov jednotlivých tém dozvedieť veľa o živote a voľnom čase bohoslovca, štúdiu na teologickej fakulte a jednotlivých predmetoch, ktoré sa na fakulte vyučujú. Jubilujúci časopis ADSUM oslávil svoje 20. narodeniny s návštevníkmi v rovnako pripravenej prehliadkovej miestnosti a k umeniu i hĺbke liturgie si mohli privoňať všetci zvedavci v poslednej štvrtej nemenej dobre prepracovanej multimediálnej triede.

Cez dokorán otvorené okná sme boli všetci spojení so sprievodným programom plným hudby a zaujímavých rozhovorov z hosťami, ktorý sa odohrával na pódiu v našom seminárskom átriu. Hudba a piesne v podaní našich bratov prvákov dotvárali perfektnú spoluprácu dvoch moderátorov- bohoslovcov, ktorým sa ústa zavreli iba vtedy, keď na ich otázky a otázky publika odpovedali v pravidelných vstupoch štyria pozvaní hostia. Veľa sa hovorilo o zachraňovaní a hodnote ľudského života s pozvaným záchranárom, predstavil sa život veriaceho podnikateľa a náš pán rektor a aj otec špirituál prezradili pár „tajností“ – alebo skôr zaujímavostí - na nás bohoslovcov.

Aby toho ešte nebolo málo, naši šikovní bratia „zvukári“ prenášali obraz i zvuk z celého dňa do všetkých kútov sveta cez on-line vysielanie. Náš deň otvorených dverí tak sledovali aj za hranicami nášho Slovenska, o čom nám svedčili ra-

dostné SMS z Nemecka, Talianska a myslím, že náš internetový signál sa dostal až za oceán. Scénka a slávnostné vešpery, ktoré si mimochodom môžete pozrieť v archíve na www.kscm.sk slávnostne ukončili krásny deň, ktorý sme prežili s Vami a pre Vás.

Veľká vďaka Pánu Bohu za mnohé požehnania pri realizácii a veľká vďaka aj Vám, že ste prišli. A tých, ktorí si to tento rok nechali ujsť, srdečne pozývame na budúci rok, kedy sa dvere nášho seminára otvoria pre Vás opäť. Nech Vás milostivý Pán Boh požehnáva a sprevádza, aby sme sa mohli na DOD 2011 spoločne stretnúť v našom Kňazskom seminári sv. Cyrila a Metoda v Bratislave.

Róbert Ťapušík
foto: M. Lukáč a Z. Klimová

V zdravom tele zdravý duch...

...turistika a športy seminaristov

Ako Vás priebežne informujeme na webe www.adsum.sk, v seminári okrem duchovného, intelektuálneho, pastoračného a kultúrneho programu sa väčšina z nás vo voľnom čase venuje najrôznejším športom. Okrem už tradičných športov ako sú futbal, hokejbal, tenis, stolný tenis, stolný futbal, bicyklovanie a plávanie sa občas vyskytnú príležitosti, aby sme si vyskúšali aj trochu netradičné športy. Nedávno sme napríklad dostali ponuku splavovania Malého Dunaja, čo si mnohí z nás nenechali ujsť.

Taktiež sa nám podarilo tento letný semester spraviť jednodňovú „expedičnú" túru po malebnej prírode Slovenského raja. A aby toho nebolo málo, tento rok sa jeden spolubrat prvák zúčastnil na Národnom behu Devín – Bratislava.

Ale za najväčší úspech tohto semestra i roka možno pokladať prvé miesto v halovom futbalovom turnaji na Škole sv. Rodiny v Petržalke, v apríli tohto roka, kde náš tím nenašiel premožiteľa. Šport mal u nás v seminári vždy svoje miesto nielen ako výplň voľného času, ale aj ako prostriedok na vytváranie lepších vzťahov medzi nami, ale i s ľuďmi, s ktorými sa až tak často nestretávame.

A takto otvárať nielen gólový účet, ale i naše srdcia.

Ján Fábik
športový referent

Cirkev nemlčí, ale nekričí

...život v pravde a dialógu

Vo svete okolo nás sa neustále niečo deje. Vždy sa dialo. Len v dnešnej dobe sa o mnohých veciach dozvieme takmer okamžite. A práve za túto aktuálnosť si novinári a médiá zasluhujú obdiv i uznanie, lebo vynakladajú množstvo energie, času i prostriedkov, aby sme boli informovaní.

Aj z vlastnej dennodennej skúsenosti vieme, že sme „bombardovaní" mnohými správami, udalosťami i vyjadreniami na najrôznejšie situácie, ktoré prináša život. Médiá nám ponúkajú veľa vyjadrení.

Môžeme sa teraz zamyslieť, ako - a či sa vôbec - vyjadruje k veciam okolo nás aj Cirkev. Veď často počuť ohlasy, že „Cirkev mlčí, neozýva sa!", alebo biskupi sa nevyjadrili k tomu či onomu...

Najskôr treba rozlíšiť, k čomu sa Cirkev má vyjadrovať a k čomu nie. Kompetenciou Cirkvi nie je vyjadrovať sa ku konštrukcii umelých orbitálnych družíc či maximálnej povolenej rýchlosti mimo obce alebo k módnym farbám v oblečení. Iste. Sú to príklady ad extremum, ale poukazujú na skutočnosť, že keď niekedy budeme mať pocit, že cirkevná vrchnosť nezaujala stanovisko, zvážme, či ho mohla zaujať - či predmet záujmu korešponduje s kompetenciou Cirkvi na vyjadrenie.

Cirkev má osobitné kompetencie vyjadrovať sa i riešiť záležitosti v oblasti ***viery a mravov*** *(morálky). Viery preto, lebo je správkyňou týchto tajomstiev a právd, nevymyslela si ich, ale boli jej zverené Bohom a musí ich chrániť. K morálnym otázkam sa vyjadruje nie preto, že by azda všetci členovia Cirkvi boli bezhriešni, ale preto, lebo morálka prameniaca z prirodzeného mravného zákona (ktorý bol každému človeku vštepený od narodenia) a zjaveného Božieho zákona sú poznateľné každému jednému človeku a má podľa nej aj žiť, hoci nie vždy to človek dokáže/chce. Preto je tu Cirkev, ktorá upriamuje pozornosť na to, čo je v súlade s Božím plánom a čo mu odporuje.*

Cirkev žije v pravde, pravdu si ctí a Pravda je aj jej cieľom, preto keď už sa má k niečomu vyjadriť, potrebuje veci dôkladne a starostlivo preskúmať. Veď si spomeňme na kauzu bratov františkánov: médiá, a nielen bulvárne, ale i tie, čo sa honosia prívlastkami „najčítanejšie" a „mienkotvorné", bez akýchkoľvek preskúmaní chŕlili vymyslené informácie. Ba ihneď chceli aj vyjadrenia od Cirkvi. Ale môže niekto dať vyjadrenie, keď ešte nepozná okolnosti? Niekoľko dní nás médiá kŕmili úplnými výmyslami. Otazka teda znie: išlo im o pravdu? Išlo im o dobro? Neskôr, keď sa veci vysvetlili a ukázali v pravdivom svetle, a keď sa vyjadrili aj cirkevní predstavitelia a jasne poukázali, že obvinenia na františkánov boli falošné, ani jedno zo svetských „naj" médií neprejavilo ochotu o ospravedlnenie.

Ďalší problém je, že ak aj Cirkev poskytne vyjadrenie alebo svetské médiá urobia akúsi reportáž, nie je zaručené, že veci neskreslia tak, ako im to v tú chvíľu vyhovuje, a tak to podajú verejnosti.

Je teda Cirkev odsúdená mlčať a nevyjadrovať sa, aby jej slová neboli účelovo manipulované?

Svätý otec, magistérium Cirkvi i biskupi chcú dialóg so svetom. Chcú spoločne hľadať pravdu a nachádzať riešenia zložitých problémov. No nechcú to robiť s krikom a s palcovými titulkami v novinách. Diskusie prebiehajú na odbornej úrovni a sú prístupné každému.

Ak chcú svetské médiá o niečom presvedčiť, dlhodobo a v rôznych obmenách danú tému prezentujú, až sa stokrát opakovaná nepravda či polopravda stane akceptovanou pravdou. Ale už starí Rimania hovorili: „Qui nimis probat, nihil probat." - čo znamená, že múdreho človeka nepresvedčí množstvo polodôkazov, ale stačí sila jedného pravdivého. Preto kto má záujem, dozvie sa, akú mienku má k najrôznejším záležitostiam Cirkev. Treba ***sledovať odborné diskusie v kresťanských médiách****, stačí* ***pravidelne čítať dokumenty****, ktoré vychádzajú z dielne Magistéria Cirkvi. Ruku na srdce: O encyklikách Benedikta XVI. som počul len zo správ alebo som ich aj čítal? Alebo dôležité vyjadrenia Svätého otca - súčasného či minulých - poznám len sprostredkovane alebo som si ich ako verný katolík aj sám prečítal? Počúvam a* ***zaujímam sa o obsah encyklík****,* ***pastierskych listov****,* ***pýtam sa na svoje otázky ohľadom viery, kňazov****,* ***čítam kvalitnú náboženskú literartúru****? Alebo mi naozaj stačí počuť správy o Cirkvi len z médií?*

Cirkev nemá svojich veriacich za hlupákov, ktorým treba neustále všetko opakovať a pretekať sa s novinármi. Preto sa vo svojich dokumentoch vyjadruje až po preskúmaní stavu veci a vyjadrí sa raz a jasným spôsobom.

Postoj Cirkvi k človeku ako osobe, k sexualite, k vierouke, k rodine, k životu, k vlastníctvu, k blížnym je už viac ako dvetisíc rokov nemenný a kedykoľvek je možné si ho zistiť v dokumentoch Cirkvi - napríklad aj v Katechizme Katolíckej cirkvi, ale aj inde.

Cirkev preto nemusí na každú jednu kauzu reagovať krikom a okamžitou reakciou. Tí, ktorí Cirkev poznajú, vedia, aký má postoj a názor. Cirkev nekričí, ale nemlčí, lebo kto chce a má dobrú vôľu, vie si ihneď zistiť správny katolícky postoj k najrôznejším udalostiam, ktoré sa každodenne dejú.

Cirkev má právo sa vyjadriť aj k veciam verejným: napríklad k politike, k výskumom na ľudských bunkách, k registorovaným partnerstvám, k životnému prostrediu a podobne; natoľko, nakoľko to súvisí s morálnymi princípmi a určením človeka na zemi. Cirkev sa nebojí povedať pravdu, hoci by stratila popularitu - i keď Cirkvi o popularitu a výslnie nejde - aj Ježiš konal v pravde a mnohí ho nenávideli...

Ak budeme najbližšie čítať nejaký článok alebo počuť nejakú správu, položme si otázku: Zaujímajú ma fámy alebo fakty? Ak fakty, tak mám siahnuť po literatúre, ktorá mi pomôže spoznať pravdu. A kde môžem začať? Napríklad čítaním Katolíckych novín, počúvaním Rádia Lumen, sledovaním TV Lux či www.kbs.sk.

A možno niekomu pomôže aj oboznámenie sa s kánonom 210 z Kánonického práva, ktorý veriacich katolíkov zaväzuje.

Dr. Zaťko

Ako sme prežívali Rok kňazov?

...tri odpovede, tri reflexie o Roku kňazov

Rok kňazov, ktorý sme prežívali, sa uchýlil k svojmu koncu. V seminári sme sa s ním stretávali dennodenne. Chcel som zistiť, ako tento rok strávili mladí ľudia, ktorí sa nepripravujú na kňazstvo či zasvätený spôsob života. Svojim priateľom, vysokoškolským študentom a zároveň praktizujúcim kresťanom som preto položil nasledovnú otázku:

„Zmenil ti prebiehajúci Rok kňazov nejako vnímanie kňazov, pohľad na kňazov, či ťa nejako inak oslovil? Ak áno, ako? Ak nie, prečo?"

Tu sú ich odpovede:

Študent, 22 rokov:

„Rok kňazov mi pomohol viac sa modliť za kňazov. Dopomohol tomu kaplán, ktorý sa túto modlitbu začal modliť po každej svätej omši. No a možno som si kvôli tejto akcii prečítal životopis J. M. Vianneyho, kde sa mi páčilo to zobrazenie, že na zasvätené osoby útočí Zlý viac, preto treba niektoré prehrešky kňazov brať aj z iného uhla pohľadu."

Mladý človek objavil bližšie význam modlitby za kňazov, pretože kňaz sám bol prvým, ktorý sa začal modliť za svojich spolubratov v kňazskej službe, a tým naplnil radu svätého Jakuba (porov. Jak 5, 16). Na tomto základe by sme si mohli povedať, buďme neustálym príkladom navzájom jeden druhému, kňazi svojim veriacim, veriaci svojmu kňazovi a neustále sa za seba navzájom modlime, bez toho nič nepôjde!

Študent, 20 rokov:

„No aby som pravdu povedal, tak ani nie, akurát v kostole visí plagát, ale inak nič moc. Na začiatku sme sa ešte modlili za kňazov, tak to bolo také, že som to vnímal, ale inak sa tomu nevenuje nejako veľa pozornosti. Ani to nijak nezmenilo môj pohľad na kňazov, nikto sa nesnažil ho zmeniť. Čítal som o Jánovi Mária Vianneym jeden článok, tak to ma oslovilo, ale asi to jediné."

Vidíme, že vyvesiť plagát o Roku kňazov nestačí. Najúčinnejšiu vec, čo máme, je modlitba, možno aj o nej to bolo počas celého roka a možno aj o nej je celý život. Tento mladý človek dostal trocha smutný, ale predsa len vidíme príklad v tom, ako sa nemáme správať. Môže to slúžiť na predsavzatie do ďalších rokov a aktivít. Nikto nie je dokonalý, ale každý by sme sa o to mali stále snažiť a tým urobíme naše konanie najlepším.

Študent, 21 rokov:

„Podľa mňa to, že je Rok kňazov, mohli kňazi pripomínať ľudom častejšie (aby sa za nich modlili a tak). Nezaznamenal som, že by ten rok bol niečím výnimočný. Proste len ďalší rok, ktorý je na ďalší úmysel, keď sa to dá tak nazvať. Chýba mi živá viera u kresťanov, o ktorú sa podľa mňa kňazi málo snažia. Toto zabezpečujú rôzne spolky, ktoré nie vždy vedie taká učená a spôsobilá osoba, ako je kňaz. V skratke asi toľko, že som od kňazov čakal trochu viac."

V tejto odpovedi mladý človek vníma obrovský dar kňazstva, vie, že z milosti Božej môže túto službu vykonávať iba kňaz. Zároveň vníma aj pasivitu kňazov ako odstrašujúci prvok. Pasivita a vlažnosť sú veľké nebezpečenstvá v každej sfére života. Keď nás Boh pre niečo určil, robme to zo všetkých síl, aby sme neboli ako zlý sluha, ktorý svoj talent zakopal a nič s ním nerobil. Aj keď prídu ťažkosti a pokúšanie, Pán Boh dáva mnoho milostí, ako sa dostať z problémov.

Vzorka troch ľudí, ktorú som vám ponúkol, nesvedčí o mnohom, predsa sa však dajú v odpovediach nájsť veci, nad ktorými by sa dalo pozastaviť i pouvažovať v súvislosti s našimi postojmi ku kňazom.

Tieto reflexie som ponúkol ako určité body na zamyslenie pre všetkých, nie len pre bohoslovcov a kňazov.

Martin Agner

Ó kňaz, ktože si...?

...považ, čo konám a poznáš, kto som...

Na brehu rieky stojí mladík a sleduje pohrávanie vĺn, skúma hĺbku dna a – premýšľa, či má navždy zveriť tým vlnám loďku mladého života...

Ten mladík – bohoslovec.
Rieka – kňazský stav.

Kto je však kňaz?
Považ, čo koná a poznáš, čo je.

Obetuje Všemohúcemu Bohu, na oltár zvoláva Pána svetov, zostáva so Stvoriteľom v najužšom spojení, je prostredníkom medzi Bohom a človekom, pokračuje v spásnom diele Krista a Zemi.

Nuž, prečo váhaš, človeče, zveriť tej rieke požehnanej loďku života?

Pieseň večnosti spievajú jej vlny. Kto sa raz napil z jej štedrosti, nikdy sa už nevymaní z jej moci.

Podmienkou plavby je rozlúčenie. Krásne sny aj veselá bezstarostnosť mladíckych rokov, čistá láska otca a matky, bujná neviazanosť vlastnej zodpovednosti.

Títo sa len z diaľky môžu pozerať za smelým plavcom; nasledovať ho nemôžu v tie miesta, kam ho nesú rýchle vlny.

A brehy tej rieky? Raz kraje vyvolených, potom zem zatratená. Hneď raje nevýslovnej krásy, hneď zase púšte zjavení hrozných. Raz z nich víta plavca povznášajúci jasot nadšených priateľov, raz zase (ó, ako to bolí) zúrivý pokrik zarytých nepriateľov. Niekedy ho na ceste sprevádza modlitba, inokedy preklínanie; niekedy spev, inokedy plač.

A plavec náhli sa neustále ďalej a nesmie sa zastaviť. Nad ním bdejúca ruka Milosrdenstva, pred ním jeho cieľ. A náhli sa sám a sám.

Uprostred národov Golgota stojí. Kríž, ktorý na nej bol vztýčený pred 2000 rokmi, sa stal problémom. Nikto sa mu nemôže vyhnúť, každý musí ísť okolo neho; milujúc ho alebo nenávidiac, žehnajúc alebo preklínajúc ...

Rovnako aj svätá rieka kňazstva, ktorá síce vytryskla vo večeradle, no prijala požehnanie večných vĺn na Golgote z rán umierajúceho Krista. Táto preteká stredom ľudstva trpiaceho, pracujúceho a hľadajúceho Boha, hrešiaceho a kajajúceho sa.

Ako ten kríž na Kalvárii, tak sa stal aj jej tok problémom všetkých problémov. Už 2000 rokov až dodnes; oddnes až k dňom, ktoré ešte len prídu po nás.

Ktorý iný stav dal Cirkvi Božej toľko veľkých svätcov, koľko stav kňazský? Ktorý iný stav toľko vykonal pre posvätenie kresťanského ľudu?

Či neboli kňazi apoštolmi viery Kristovej, otcovia mučeníkov?

Nestáli vždy kňazi v prvých radách bojovníkov za čistotu a neporušenosť Kristovej náuky?

Dejiny Cirkvi nemajú veľkolepejších, úchvatnejších a slávnejších stránok ako tie, ktoré rozprávajú životy veľkých svätých kňazov.

A naopak. Z ktorého iného stavu vzišlo toľko hrozných pohoršiteľov Božieho ľudu ako z kňazského stavu? V ktorom inom stave vyrástli (v určitých historických momentoch) v takú všeobecnú metlu zločiny svätokupectva, smilstva, lakomosti, prospechárstva, pýchy?

Každá veľká idea má nielen svojich víťazov, ale aj svoje boje a svoje aspoň čiastočné, nerozhodujúce porážky; má svojich víťazov a padlých, hrdinov a zradcov...

Kto je kňaz?

Most, po ktorom kráčajú duše, nad dravými prúdmi tohto života, cez nepreniknuteľné tajomstvá svätej viery, nad priepasťou večnosti k Bohu svojmu. Kto dokáže spočítať všetky články a nity tohto mostu? Kto dokáže povedať, ako do seba zapadajú?

Môže ho zachvátiť korózia, môže sa porušiť jeden článok, jeden nit a praskne vedľa neho druhý, tretí ... a rúti sa do hlbín priepasti aj most, aj tí, ktorí po ňom kráčali.

Hľa, rub aj líc kňazského povolania!

Podľa knihy Pohledy do života kněží a bohoslovců (1903) spracoval a do slovenčiny preložil:
Radovan Rajčák

Rok kňazov v Katedrále sv. Martina

Veriaci, bohoslovci, predstavení seminára a kňazi spolu s otcom arcibiskupom Mons. Stanislavom Zvolenským počas celého roka pravidelne slávili svätú omšu na prvý štvrtok v mesiaci, kedy si osobitne primomínali prebiehajúci Rok kňazov a vrúcne sa modlili za nové i aktuálne kňazské povolania. Hoci tento rok bol náročný, čo sa týka útokov na Cirkev, veríme, že naše úprimné modlitby nezostanú nevypočuté. Nech za nás v nebi oroduje u Boha svätý Ján Mária Vianney!

OBJEDNÁVKA ČASOPISU
(objednávkový lístok z čísla 3-2009/2010, jún 2010)

Zasielajte na adresu: **KSCM - ADSUM, Kapitulská 26, 811 01 Bratislava.**

Cena predplatného je **€ 1,50** *(45,- Sk) za 3ks ročne,*
plus **€ 1,33** *(40,- Sk) poštovné a balné na celý rok (1€ = 30,1260 Sk).*

Meno a priezvisko : .....

Ulica: ..... Mesto a PSČ: .....

E-mail/Tel.: ..... Počet ks z každého čísla: .....

Objednávku vystrihnite, vložte do obálky a pošlite na adresu redakcie.
Poštovú poukážku Vám zašleme v najbližšom čísle.
Uhraďte ju, prosíme, do 2 týždňov od doručenia.

Predstavenie novokňazov z bratislavského kňazského seminára

Začiatok júna roku 2010 sa natrvalo zapíše do sŕdc našich mnohých spolubratov a našich priateľov či známych, ktorí prijali z rúk svojich diecéznych biskupov kňazské svätenie. Piati novokňazi, ktorých vám predstavíme, mali možnosť študovať a pripravovať sa na svoje kňazské pôsobenie v Kňazskom seminári svätých Cyrila a Metoda v Bratislave. Redakcia časopisu Adsum praje touto cestou veľa Božích milostí každému jednému nášmu spolubratovi - teraz už novokňazovi a teší sa z každej chvíle, kedy tvorili s našim seminárskym spoločenstvom jednu rodinu.

Michal Kollár

27 r., Smolenice, Trnavská arcidiecéza

1. Stávaš sa novokňazom, mohol by si čitateľom povedať, čo pre teba osobne kňazstvo znamená?

Osobne vnímam kňazstvo ako odpoveď človeka na Božiu lásku. Veď sám Pán Ježiš si každého jedného z nás vyvolil do svojej služby, ako to napísal evanjelista Ján: „Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo.“ (Jn 15,16) Naše povolanie je odpoveďou na Božie volanie. Teda kňazstvo vnímam aj ako službu Bohu a ľuďom.

2. V Jánovom evanjeliu je napísané, že bez Boha nemôžeme nič urobiť. Teraz, keď začínaš svoju službu ako novokňaz, máš aj ty tieto pocity?

Z mojej malej osobnej skúsenosti viem, že nielen služba kňaza je náročná, ale predovšetkým život kňaza sám o sebe je ťažký. Preto túto myšlienku z Jánovho evanjelia nevnímam len ako pocit, ale skôr vedomie odovzdania sa do Božej milosti. Inak povedané slovami svätého apoštola Pavla „z Božej milosti som tým, čím som“ (1 Kor 15,10).

3. Čo považuješ za najväčšie „výzvy“ dneška, s ktorými sa budeš musieť popasovať? Ako sa to chystáš urobiť?

Súčasný svet trpí nedostatkom lásky. Pápež Benedikt XVI. to vyjadril vo svojej prvej encyklike Deus caritas est slovami: „Dennodenne si uvedomujeme, ako veľa je vo svete utrpenia zapríčineného rôznymi formami biedy, tak hmotnej, ako aj duchovnej, a to napriek veľkému pokroku v oblasti vedy a techniky. Dnešná situácia si teda vyžaduje novú ochotu pomôcť blížnemu, ktorý je v núdzi“ (Deus caritas est 30). Toto je pre mňa takou výzvou, priniesť ľuďom lásku. Nie však tú sentimentálnu, ale skutočnú, Božiu, ktorá preniká do duše človeka.

Miroslav Gális

25 r., Krušovce, Nitrianska diecéza

1. Miro, je o tebe známe, že si veľký humorista. Povedz nám, je možné byť humorista a zostať v niektorých seriózných veciach aj vážny?

Ako vidím, táto skutočnosť sa nedá nijako ukryť. I dnes som sa modlil ráno modlitbu, ktorá je na každodennom poriadku v mojom režime a to od Jána XXIII., kde hovorí: „nech je vo mne iskra humoru, ktorý je taký potrebný“, a som veľmi vďačný za tento dar humoru. Mám rád a myslím si, že aj každý jeden z Vás, keď vidí okolo seba človeka, ktorý je usmiaty. Je to to najkrajšie, čo nás môže stretnúť v tomto pozemskom živote. A každý, kto je normálny, tak vie, kedy sa treba smiať a kedy treba byť vážny, a to všetko záleží, ako vie človek rozlišovať. Takže je to možné, byť aj humoristom aj vážnym človekom.

2. Pochádzaš z Nitrianskej diecézy. Aké to pre teba bolo, študovať tu, v Bratislavskom seminári? Tešíš sa na Nitru?

Keďže v tých rokoch, ako som nastupoval, sme nemali ani potuchy, že sa takáto zmena môže uskutočniť, tak byť tu v Bratislave bola veľmi príjemná skúsenosť. Keďže sme sa rozdelili, tak sme sa priblížili trochu k tomu stavu ako bolo pri centrálnom seminári. Takže sa poznáme z celej západnej provincie v priebehu týchto šiestich rokoch štúdia, čo je veľmi pozitívna vec.

3. Čo myslíš, že veriaci, ku ktorým budeš poslaný, budú od teba najviac očakávať?

Tak to, čo budú mne zverení veriaci odo mňa očakávať, je úprimnosť, láskavosť, štedrosť, skromnosť a osobne ako soľ do života aj humor, ktorý je tak potrebný!

Cyril Sitár

25 r., Bratislava, Bratislavská arcidiecéza

1. Kňazskou vysviackou ti Pán Boh dá veľmi veľký dar pre seba i pre druhých, a to na veky. Ako prežívaš toto prijatie?

V tomto období, keď prijímam od Boha nezaslúžený dar kňazstva, je mi Boh akosi bližší. Hlbšie prežívam jeho osobnú prítomnosť a zároveň intenzívnejšie pociťujem radosť a fascináciu. Fascináciu z Boha a z trvalých, večných, božských hodnôt. Zároveň vnímam určitú obavu z toho, či dokážem ľuďom Boha a Božie hodnoty príťažlivým, dôstojným a vhodným spôsobom priblížiť a sprostredkovať. Avšak dúfam, že Boh, ktorý vo mne dobré dielo začal, ho aj sám dokončí.

2. Myslíš, že sa viera dnes prežíva inak ako pred 10-15 rokmi? Čo myslíš, že bude z tvojej strany najpodstatnejšie urobiť pre odovzdanie viery práve dnes?

Iná situácia bola a je v Brazílii, iná v Nemecku a iná v Indii. Ak by sme však zostali na Slovensku, myslím, že deväťdesiate roky boli u nás sprevádzané náboženskou eufóriou. Spoločenská klíma akoby pomáhala jednotlivcom nájsť si cestu k Bohu. To sa však už nedá povedať o miléniových rokoch. A vôbec to už neplatí pre rok 2010. Teraz sme svedkami diskreditácie a systematického narušania dôvery v Cirkev.

(pokračovanie článku je na strane 20)

NOVOKŇAZI 2010

Kňazský seminár sv. Cyrila a sv. Metoda
Bratislava

NOVOKŇAZI 2010

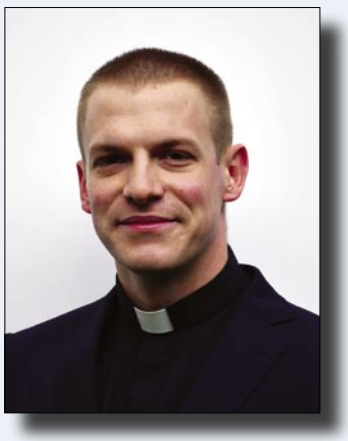

Martin Šafárik
Bratislava

Michal Kollár
Trnava

Vladimír Uhrin
Nitra

Cyril Sitár
Bratislava

Miroslav Gális
Nitra

No a keď ľudia prestávajú dôverovať Cirkvi, prestávajú dôverovať i Bohu. To funguje na princípe spojených nádob. A tak si myslím, že mojou úlohou bude udržiavať a obnovovať v ľuďoch dôveru v Cirkev, a tým pádom aj dôveru v Boha. A to prostredníctvom modlitby, služby, svedectva, dialógu a iných pastoračných aktivít.

3. Dvaja z tvojich bratov sú kňazi. Mohol by si nám povedať, čo to pre teba znamenalo na ceste povolania?

Myšlienka na kňazské povolanie sa ma prvý krát zmocnila, keď som mal 12 rokov. Vtedy som ešte netušil, že sa pre toto povolanie v budúcnosti rozhodnú i moji dvaja starší bratia. Teda moje povolanie v tomto zmysle vzniklo nezávisle od nich. Avšak neskôr, najmä ako seminarista, som s nimi dosť spolupracoval, stretávali sme sa, vymieňali si skúsenosti, zážitky a podobne. Je to dar od Boha mať takýchto bratov. Je to čosi vzácne. Máme k sebe veľmi blízko. Dalo by sa o tom hovoriť celé dni...

Martin Šafárik

27 r., Bratislava, Bratislavská arcidiecéza

1. Martin, dostal si od Pána Boha veľmi veľa darov (hlas, maľovanie...). Vnímal si vo svojom povolaní, že kto veľa dostal, bude musieť aj veľa splatiť? Ako by si to chcel urobiť?

Možno to vyznie neskromne, ale budem úprimný. Áno, vnímam Božiu štedrosť voči mne celý môj život (aj keď podľa mňa každý človek je dostatočne obdarovaný), no na druhej strane - čo mám, čo by nebolo od Neho a pre Neho? Teda On nič odo mňa nepotrebuje, to viem, ale očakáva, ako budem s Jeho darmi narábať. Či mi budú na spásu duše a službu iným alebo pri mojich talentoch ostanem a odumriem aj s nimi ich pravému poslaniu. To by bola veľká škoda a najmä vrcholná nezodpovednosť, za ktorú by som si veľmi tvrdo zodpovedal... Áno, som si vedomý skutočnosti, že kto veľa dostal, veľa bude musieť dávať. Toto už dlho a pravidelne odovzdávam Matke Božej, lebo ja by som sám veľa vecí iba pokazil. Verím, že ma ustráži. Zatiaľ ma vysekala zo všetkého.

2. Čo sú pre teba tie najväčšie „výzvy" kňaza dnes, s ktorými bude musieť zápasiť?

Byť šíriteľom dobrého mena Cirkvi! Je to náročné, ale vznešené. Úprimný kňaz dneška by mal mať podľa mňa celý život strach z judáštva (v akejkoľvek podobe) a zároveň stále pretrvávajúcu radosť z povolania, byť správcom a odovzdávateľom Božích tajomstiev. Prvé ho má držať v pokore, druhé ho má priviesť k letu... ...do Neba.

3. Keď sa obzrieš späť tých 6 rokov, čo by si odporučil nám, ktorí tu ešte nejaký ten môčik zostávame?

Iba sa nepustite plášťa Panny Márie, Kráľovnej všetkých kňazov a v pokoji sa s vami budem lúčiť, lebo budem mať istotu, že sa vám nič zlé nestane.

Vladimír Uhrin

25 r., Nová Ves/Žitavou, Nitrianska diec.

1. Vladko, bol si určitý čas šéfredaktorom nášho časopisu. Pomohli ti aj tieto skúsenosti s prípravou na tvoju budúcu službu?

Počas šiestich rokov som mal v seminári viaceré služby. Služba šéfredaktora nášho časopisu Adsum bola jednou z nich. Byť šéfredaktorom má svoje krásne a príjemné stránky, ale i náročné, ktoré so sebou prinášajú zodpovednosť a riešenie problémov. Bol som zodpovedný za vydanie časopisu a za bezproblémovú spoluprácu všetkých členov redakčnej rady. Vďaka Adsumu som mal možnosť aspoň trošku nahliadnuť do práce novinára a na vlastnej koži zistiť, čo všetko obnáša vydávanie časopisu. No okrem toho som mal príležitosť učiť sa zodpovednosti, riešeniu problémov i komunikácii s ľuďmi, čo si myslím ako kňaz mám ovládať.

2. Teraz, keď dostaneš Boží dar - sviatosť kňazstva, čo to pre teba osobne znamená?

V prvom rade ma veľký a nezaslúžený dar kňazstva núti k pokore, pretože Boh ma napriek mojim slabostiam a nedokonalostiam povoláva ku kňazstvu. Dar kňazstva ma napĺňa veľkou radosťou. Je splnením mojej túžby z lásky ku Kristovi slúžiť a pomáhať ľuďom na ceste ku Kristovi. No dar kňazstva prináša so sebou aj kríž v podobe zodpovednosti, pretože spovedník je zodpovedný za formovanie svedomia veriaceho.

3. Čo myslíš, že bude najpodstatnejšie pre kňaza, aby nielen začal, ale potom aj vytrval vo vernosti Bohu, ktorý ho povolal?

Myslím si, že základom každého vzťahu je láska. Len ak milujeme druhú osobu, sme ochotní pre ňu zriecť sa pohodlia a zostať jej verní po celý život. I kňaz, ak chce zostať verný Bohu a daru kňazstva, musí svoju lásku prehlbovať a živiť, inak vychladne a prídu problémy.

Spracoval: **Ivan Barus**
foto: www.abuba.sk a internet

Svedectvo kňazského povolania

Čo povedať na konci o začiatku môjho povolania? Isto sa to nedá všetko teraz napísať, aby sa čitateľ mohol určitým spôsobom vžiť do tejto mojej situácie, ale tak predovšetkým musím povedať, že Boh svojou prozreteľnosťou si ma tak viedol od zrodu môjho povolania cez strednú školu a potom šesť rokov v seminári, že sa vďačnosť za túto skutočnosť nedá slovami človeka opísať.

Naozaj to vidím až teraz, keď sa spätne pozerám na môj doterajší život. Od detstva som vyrastal na dedine a mal som svoje idoly, čím sa stať v dospelosti. Chcel som byť predovšetkým vodič autobusu, lebo mám veľmi rád, keď môžem byť v spoločenstve s ľuďmi a tvoriť dialóg. Povolanie ku kňazstvu vzišlo práve z tohto dialógu s ľuďmi, keď väčšina z nich ako veriaci chceli sa nasýtiť niečoho, z čoho budú mať plné uspokojenie. A tu sa začali vynárať otázky o Bohu, jeho láske k nám a to, ako nás on dokonale dokáže nasýtiť svojim slovom a Eucharistiou. A o toto som mal záujem aj ja čím viac a viac. A k tomu ma viedli aj kapláni od roku 1998, kedy naša dedina bola excurendo spravovaná z Topoľčian.

Ako chlapec z dediny mám veľmi silný vzťah k prírode a tu sa to začalo všetko odohrávať a pomaličky dozrievať a to pod spôsobom ticha, kedy je človek uprostred hlbokej prírody sám pred Bohom a môže čerpať vo vánku z jeho slova, ktoré sa ukladá do srdca ako do motora pre pohon do príkladného kresťanského života. Toto ticho bolo dobrým začiatkom predodržiavania silencia v seminári, hlavne po modlitbe kompletória.

Štúdium v seminári mi dalo vzdelanie a ticho stále bude dávať Božiu múdrosť. Preto ľudu, ku ktorému budem poslaný, chcem ohlasovať Krista, tvoriť s nimi dialóg a viesť ich do intímneho spoločenstva s Pánom Bohom.

Miroslav Gális
novokňaz

Exegéza
Pomôcka na porozumenie biblického jazyka

Predstavte si, že začujete výzvu: „Majte bedrá opásané!“. Keďže poznáme evanjeliá, pochopíme ju obrazne, nie doslovne. Tak by ju mohol pochopiť neveriaci z ulice. Skutočný zmysel výzvy: pripraviť sa na moment, kedy príde Pán Ježiš, nám určili súvislosti, v akých ju Ježiš vyriekol. Vykasaná tunika na bedrách bola v Ježišovom čase signálom pre odchod! K pochopeniu výzvy bolo treba istú prípravu, o to viac ju potrebujeme pre pochopenie iných zložitejších biblických textov.

Hodiny Starého a Nového zákona, pri ktorých čítame a študujeme na našej fakulte so študentmi Sväté písmo, aby sme sa mohli s Písmom modliť a ohlasovať ho, sa nezaobídu bez exegézy, čiže bez pozorného výkladu a vysvetľovania biblických textov. K jej používaniu vyzýva neľahká povaha biblických textov a aj učiteľský úrad Cirkvi. Na stretnutí profesorov Pápežského biblického inštitútu v Ríme, 26. októbra 2009, pri príležitosti storočnice inštitútu, pápež Benedikt XVI. povedal, že vieroučná konštitúcia Dei verbum zdôraznila oprávnenosť a potrebu historicko-kritickej metódy (pozornosť na literárne druhy, na historický kontext) a zároveň potvrdila teologický charakter exegézy, založenej na jednote Písma čítaného v Božom ľude a v Cirkvi, kde je práve viera Cirkvi opravdivým kľúčom výkladu Písma. Exegéza je teda nástroj, nie cieľ sám o sebe a usiluje sa určiť najbližší možný zmysel biblického textu, ktorý chcel podať pisateľ, cez ktorého sa k nám Boh láskavo prihovoril.

Cez Božie slovo sa nám stáva vzdialený Boh blízkym. Boh sa pokoril, obrazne povedané „vtelil“ sa do ľudského slova so všetkým, čo s tým súvisí. Božie slovo má vo Svätom písme podobu ľudského slova. Práve jeho ľudskú stránku, historické súvislosti a literárnu stránku skúma exegéza, aby poukázala na Boží odkaz a posolstvo v textoch. Je veľmi užitočné, aby sme my, kňazi a budúci kňazi, tieto aspekty textov poznali a vedeli ľuďom ich posolstvo neskôr pretlmočiť a vierohodne vyložiť. Od nás, nie od našich veriacich, ku ktorým pôjdeme, sa žiada námaha pri štúdiu Božieho slova a trvalý záujem oň. Robíme rozbor a uvažujeme nad textami a pôvodnými výrazmi na hodinách exegézy pre budúcu prípravu homílií, kázni a katechéz, aby sme objavili podstatu stále platného Božieho posolstva zachyteného v inej dobe, ako je tá naša. Vieme, že v Písme nájdeme prekonané predstavy o svete, vesmíre, ktoré boli aktuálne vo svojej dobe. Svätý Otec Ján Pavol II. na okraj tejto veci povedal, že v prípade nesúladu Biblie s vedou netreba meniť jej text, ale jeho interpretáciu. Aj niektoré historické udalosti mohli mať odlišný priebeh ako sú v Písme zachytené, pretože boli spísané omnoho neskôr s cieľom nebyť len nejakou reportážou, ale skôr obrazným príbehom alebo podobenstvom oživujúcim starobylé tradície na posilnenie viery v Pána Boha, napr. niektoré príbehy o patriarchoch Abrahámovi a Jakubovi. Dokonca aj niektoré slová a udalosti Ježiša pochopili evanjelisti po jeho zmŕtvychvstaní už v perspektíve tejto skutočnej udalosti.

V Písme však nájdeme aj menej dokonalé a prechodné záležitosti (napr. mnohoženstvo; kliatby; trest podľa zásady: oko za oko, zub za zub; otázky rituálnej čistoty, čistých a nečistých jedál), ktoré sa osvetlia niekedy až v nových postojoch Ježiša Krista.

My, kresťania od čias sv. Augustína vieme, že knihy Písma isto, verne a bez omylu učia pravdu, ktorú Boh chcel mať zaznačenú v posvätných knihách na našu spásu (Dei verbum 11). Túto spásonosnú pravdu o Bohu a človeku nám Písmo starostlivo uchováva už v starozákonných textoch a odhaľuje sa nám aj vďaka exegéze. Pán Ježiš odhalí pravdu o Bohu a človeku v novozákonných textoch v úplnosti a s perspektívou večného života. Božie zjavenie nesie v sebe istú postupnosť a je veľmi dynamické. Stáva sa účinným i v našom pokornom stretnutí so Slovom, ktorým je Ježiš Kristus. Exegéza nezostáva teda iba pri historicite textov a ich literárnej stránke, ale sa zaoberá aj ich krásou a najmä duchovným posolstvom, ktoré buduje náš vzťah s Pánom a naše morálne postoje založené na viere. Takto je Božie slovo veľmi živým Božím listom lásky k nám, ktorý neustále premieňa náš život a prehlbuje náš vzťah k Bohu, ľuďom a k svetu.

SSLic. Jozef Jančovič, PhD.
biblista

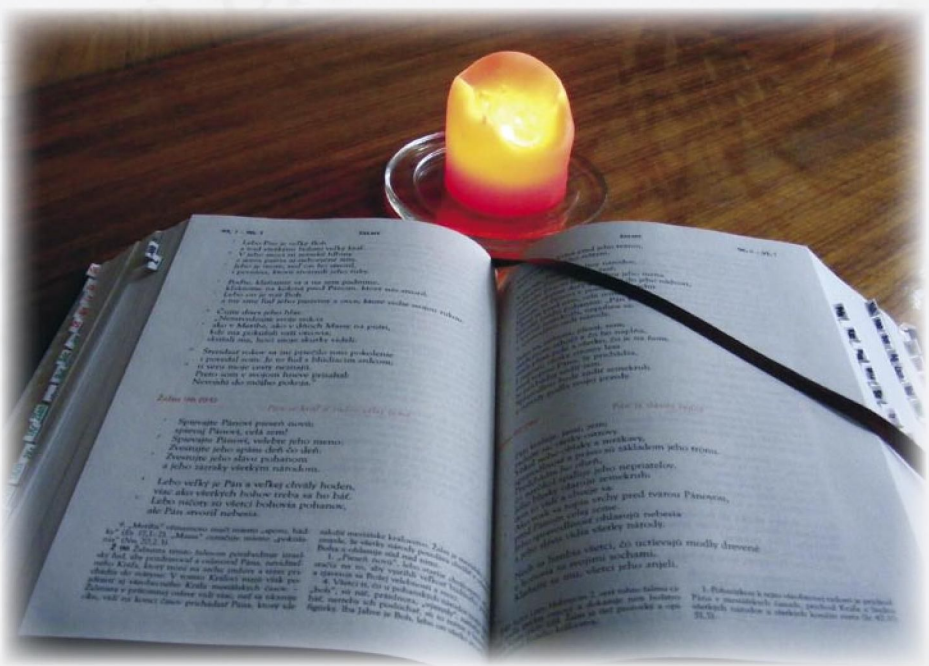

Svätý Augustín...

...na filmovom plátne

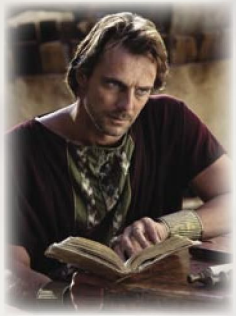

Čo už len môžu našej dobe povedať ľudia, ktorí žili pred vyše tisíc rokmi? Ich životy a posolstvo už predsa nie sú pre nás aktuálne. Nie raz sa stretávame s takýmto názorom. To, čo prežívali ľudia tej doby, považujeme za prekonané, zastarané a dnes neaktuálne. Opak však často býva pravdou. Osobnosti, ktoré žili v dávnych dobách, nám môžu dať odpovede na mnohé otázky, ktoré trápia ľudí v dnešných časoch. Zdanlivo dávne storočia nám ponúkajú blízkosť životných príbehov ľudí, ktorí v tej dobe prežívali svoje starosti, problémy, ale aj radosti a úspechy. Ich túžba po poznaní a hľadanie odpovedí na nespočetné životné otázky nás spája.

Za takúto veľkú osobnosť nielen kresťanských dejín pokladáme aj svätého Augustína, ktorého životný príbeh bol filmovo spracovaný a verejnosti ponúknutý na DVD. Taliansko–nemecká koprodukcia vytvorila rozsiahle dielo, v ktorom spracovala životný príbeh tohto veľkého muža.

Dej sa odohráva v dvoch časových líniách. Najprv nás vovádza do atmosféry mesta Hippo v roku 430 obliehaného Vandalmi. Vyhladovaní obyvatelia mesta sa strachujú o vlastné životy a postupne sa ich zmocňuje beznádej. Medzi nimi žije i biskup Augustín, ktorý ich povzbudzuje, dodáva im nádej a začína rozprávať svoj životný príbeh. Dej sa retrospektívne vracia do minulosti a predkladá život sv. Augustína od jeho detstva cez dospievanie, konverziu, až po smrť. Základná myšlienka, ktorá sa nesie celým filmom, je Augustínova túžba spoznať pravdu. A to je aj odkaz, ktorý je dnešnému človek veľmi potrebný. Ľudia často hľadajú pravdu tam, kde jej niet. Svätý otec Benedikt XVI., ktorý sa zúčastnil na premietaní zostrihu tohto filmu, povedal: „Zdá sa mi, že film predstavuje duchovné putovanie v duchovnom svete, ktorý je od nás vzdialený a predsa je nám veľmi blízko, pretože ľudská dráma je vždy tá istá. Videli sme, ako sa v podmienkach veľmi vzdialených tým našim odohrávala celková realita ľudského života, so všetkými problémami, chmárami, neúspechmi, ako tiež skutočnosť, že pravda je nakoniec silnejšia než akákoľvek prekážka a sama si nájde človeka. Toto je veľká nádej, ktorá na konci zostáva: nemôžeme hľadať pravdu my sami, ale je to sama zosobnená Pravda, ktorá nás hľadá. Vonkajší život svätého Augustína sa zdá, akoby skončil tragicky: svet, pre ktorý a v ktorom žil, končí, je zničený. Ale ako tu už bolo dnes povedané, jeho posolstvo ostáva, a dokonca v meniacom sa svete bude naďalej pokračovať, pretože pochádza z pravdy a privádza k láske, čo je našim spoločným cieľom.“

Myslím, že slová Svätého otca už nepotrebujú ďalší komentár a pobádajú k nahliadnutiu za dvere tohto filmu. Nielen v hlavnej, ale aj vo vedľajších dejových líniách sa odohrávajú rôzne príbehy, ktoré nesú množstvo zaujímavých myšlienok. Aby som veľa neprezrádzal, spomeniem len postavu svätej Moniky, matky svätého Augustína, ktorá zohrala v jeho živote nezastupiteľnú úlohu.

K filmárskemu spracovaniu by sa našli nejaké výhrady, ktoré by v dnešnej dobe rôznych vizuálnych efektov mali zrejme svoje opodstatnenie. V tomto film trochu zaostáva. Na druhej strane to vyvažuje kvalitnou hudbou, v niektorých momentoch zaujímavou kamerou a vynikajúcim spracovaním kľúčových scén ako je napríklad obrátenie svätého Augustína.

Komplexne tento film hodnotím ako jeden z tých, ktoré sa oplatí vidieť, a ktoré nás môžu niečím obohatiť. Hľadanie pravdy dnes, rovnako ako pred tisícpäťsto rokmi, vôbec nie je ľahké. No i takýmto spôsobom sa k nej môžeme priblížiť.

A tak povzbudení filmom *Svätý Augustín* vyberme sa hľadať pravdu, no nezabúdajme na to, čo povedal tento svätec: „Nespokojné je moje srdce, kým nespočinie v Tebe, Bože!“

Milan Cehlárik

foto: www.mymovies.it

Svätá omša (2.)

Kým začne liturgické slávenie

Na celom svete nie je nič vzácnejšie a vznešenejšie ako je svätá omša. Už v minulom čísle časopisu bolo v tomto seriáli spomenuté, prečo je dôležité zúčastniť sa svätej omše, kde sa koná a ako sa zachovať pri vstupe do chrámu.

Je, žiaľ, pozorovateľné, že niektorí katolíci nevedia, čo je to svätá omša a preto im býva v kostole dlho, nudia sa. Nevedia, čo počas omše robiť, obzerajú sa, sledujú druhých, uvažujú čo majú oblečené, hlavou im víria problémy a vôbec sa nesústredia na dianie pri oltári. Iní prídu len kvôli spevu či kázni kňaza. Ďalší hundrú, keď nemá omšu ich obľúbený kňaz a „svojho neobľúbeného" sledujú, aby mohli „zreferovať" každú jeho chybičku.

Isto cítite, že uvedené skutočnosti nepatria do kostola. Preto je veľmi dôležité, aby všetci katolíci mali správne chápanie o zmysle svätej omše. A keďže *repetitio est mater studiorum*, aspoň v krátkosti sa zamyslime nad svätou omšou. Môžeme si tieto skutočnosti uvedomiť v tichu, keď už sme v chráme a pripravujeme sa na začiatok liturgického slávenia.

Obeta

Vrcholom každého náboženstva je obeta. Ľudia už oddávna zo svojej prirodzenosti poznávali, že Boh je pôvodcom i cieľom všetkého stvorenstva a túto závislosť mu vyjadrovali nielen slovami, ale aj obetnými úkonmi. Všetky národy prinášali obety: Gréci, Rimania, Egypťania, Feničania, pohania i Židia - neexistuje ani jedno náboženstvo, kde by sa nevyskytovala obeta. Väčšinou sa obetovali plody, zvieratá, ba v pohanských krajoch i ľudia.

Obeta Ježiša Krista

Keď sa ľudstvo previnilo Adamovým hriechom, bolo potrebné zadosťučiniť Bohu. Ale keďže hriech je urážka Boha a Boh je nekonečný, ľudstvo nebolo schopné odčiniť túto nekonečnú urážku. Hoci v Starom zákone boli obety, tie nikdy nestačili na zotretie hriechu a otvorenie nebeského kráľovstva. Preto vo svojej nekonečnej láske prišiel na svet Vykupiteľ, nekonečný Boh, druhá Božská osoba - Ježiš Kristus, ktorý sa na kríži dobrovoľne obetoval za hriechy ľudstva - minulé i budúce - a takto získal pre svet nekonečný poklad zásluh. Táto krvavá obeta na Kalvárii je každodenne ***(okrem jedného dňa v roku - na Veľký piatok, kedy svätá omša nie je)*** sprítomňovaná (teda nie opakovaná) skrze kňaza, ktorý koná *in persona Christi* (v osobe Krista), čo značí, že Ježiš dáva kňazovi svoju moc, aby mohol premeniť chlieb na Kristovo telo a víno na Kristovu krv. Tak sa Ježiš stáva **reálne a podstatne prítomným** na oltári a z oltára sa stáva nekrvavou obetou Bohu.

Prvú svätú omšu slávil sám Ježiš vo večeradle pred svojim umučením. Ukázal učeníkom, čo majú konať na jeho pamiatku. Vo svätej omši sa teda Kristus obetuje za nás - a za našej prítomnosti - nebeskému Otcovi a takto ho v najväčšej miere oslavuje a nám dáva účasť na jeho božskom živote.

Naša obeta

Svätá omša je nielen obetou Ježiša Krista, ale i našou obetou. My tvoríme s Kristom jedno duchovné telo - on je našou hlavou, my sme jeho časťami. Čo on koná, koná spolu s nami. Pri novozákonnej obeti on obetuje seba i nás a my obetujeme jeho i seba.

Iste sme sa stretli s rôznymi synonymami pre svätú omšu a tie najpodstatnejšie si aj teraz objasníme.

K obete patrí aj hostina, preto sa omša môže nazývať **eucharistickou hostinou**. Ježiš nielenže príde na oltár, ale nás aj povoláva k stolu a dáva nám za pokrm Telo a Krv v podobe chleba a vína. Zúčastniť sa na hostine je pocta a nerozumne koná ten, kto dobrovoľne odmieta prijímať tento duchovný pokrm.

Omša je aj **obetou chvály**, lebo človek všetko čo má, má od Boha a preto sme povinní Boha milovať, klaňať sa mu a chváliť jeho nekonečnú dobrotu. Toto môžeme dokonale ustkutočniť jedine skrze svätú omšu, lebo ona je „krytá" výkupnou obetou Ježiša Krista.

Svätá omša je aj **ďakovná obeta**, keďže Pán nám neustále preukazuje veľké dobrodenia. A ak chceme niekomu preukázať svoju vďačnosť, niečo mu darujeme. A čo možno darovať Bohu, ktorému patrí celý svet? Nuž jedine vo svätej omši mu môžeme darovať to, čo má najradšej: jeho jednorodeného a milovaného Syna.

Omša sa nazýva aj **zmierna obeta** a to preto, lebo našim hriechom sme sa stali synmi zla a odcudzili sme sa Bohu. Čím sa zmierime s Bohom? Obeta kríža, sprítomňovaná na oltári je nevyčerpateľným prameňom zmierenia a milosrdenstva. Pán Ježiš vo svätej omši pôsobí, aby Boh netrestal kajúcich hriešnikov, ale aby láskavo odpúšťal - zmieroval nás s Bohom.

Prosebnou obetou je svätá omša preto, lebo podobne ako na Kalvárii, aj na oltári sa Kristus obetuje - dáva sa celý z poslušnosti Otcovi. A on vypočuje prosby svojho Syna, ale aby vypočul aj nás hriešnych, treba, aby sa Syn s nami modlil za nás. Svätá omša je tá chvíľa, kedy je možné spolu s reálne prítomným Kristom prosiť Boha. Čím užšie sme spojení s Ježišom, tým istejšie je vypočutie. Aj keď niekedy nedostaneme hneď to, o čo prosíme, naša modlitba nebola márna: **„Alebo nám Boh dá, o čo ho žiadame, alebo nám dá ešte niečo lepšie a užitočnejšie"**, hovorí svätý Bernard.

Svätá omša je sviatosť. Vždy sa slúži na nejaký úmysel - tzv. intencia, ktorú kňaz osobitne prednáša Bohu. Tak isto aj my môžeme každú jednu eucharistickú hostinu obetovať na nejaký súkromný úmysel. Omša sa nekupuje - neplatí sa za vyslúženie žiadnej sviatosti, teda ani neexistuje možnosť predplatenia si omše. Dáva sa však finančná obeta, ktorá je presne stanovená Konferenciou biskupov Slovenska, ak si želáme, aby kňaz slúžil svätú omšu za náš konkrétny úmysel: napr. za zomrelého príbuzného, za pomoc a ochranu Božiu, za pomoc v chorobe a pod.

Je dostupnej veľa kvalitnej literatúry na tému svätej omše, ale najlepšie je priamo sa porozprávať s kňazom, ktorý isto najlepšie zodpovie na otázky o sv. omši.

Stanislav Čúzy

Štefan Boleslav Roman (1921-1988)

...sociálna náuka Cirkvi v praxi

Naše mestá a obce majú ulice. A tie majú aj svoje názvy, pričom mnohé z nich nesú svoje pomenovanie po nejakom človekovi - niekedy po veľmi významnom, niekedy po pseudohrdinovi, ktorého v literatúre úmyselne - bez akejkoľvek historickej kritiky (najmä v období komunizmu) zidealizovali a postavili za vzor. Ak si nájdete v dostupnej kritickej literatúre napríklad meno kapitána Daniela Gondu, dozviete sa, ako to naozaj bolo s „hrdinom SNP“ a že ulice by vôbec nemuseli byť pomenované po tomto účastníkovi SNP.

Naopak, režim, ktorý padol v roku 1989, naschvál zahmlieval fakty o ľuďoch, ktorí boli naozajstnými hrdinami, ktorí pomáhali, ktorí budovali i tvorili, a ktorí aj k tomu všetkému žili podľa kresťanských zásad.

A keďže my, Slováci, sa vo väčšine prípadov pramálo zaujímame o naše osobnosti a nevenujeme im náležitú pozornosť, pravdepodobne ani väčšina z nás netuší, že bratislavská ulica s názvom Romanova nesie meno po výnimočnom človekovi Štefanovi Boleslavovi Romanovi.

Narodil sa 17. apríla 1921 na východnom Slovensku v gréckokatolíckej dedinke Veľký Ruskov (dnes Nový Ruskov, okres Trebišov). Život bol náročný a mnohí v tej dobe odchádzali za prácou za more. V jednej z týchto vysťahovaleckých vĺn v roku 1937 bol aj šestnásťročný Štefan, ktorý odišiel do Kanady. Prvá práca, ktorá sa mu podarila získať, bola na farme Port Perry, neskôr bol robotníkom v General Motors, ba slúžil aj ako vojak v kanadskej armáde. Popri práci študoval, ale nezabúdal ani na svoje kresťanské korene.

Keď skončila druhá svetová vojna, zúročil svoju šikovnosť, um i taktiku na poli podnikania na burze. Podarilo sa mu založiť úspešnú banskú spoločnosť, ktorá sa postupne rozrastala, až dosiahla uznanie aj na medzinárodnom poli. Bol inovátorom, ale aj človekom, ktorý si vážil svojich podnikateľských partnerov i zamestnancov. Hlavnou myšlienkou, princípom jeho podnikania, bola etika Svätého Písma. Kde mohol, pomohol, nikdy nepovýšil zisk nad morálku.

Výnimočnosť jeho osoby dotvárala hlboká viera v Boha a spätosť s Cirkvou, keďže doma vyrastal v náboženskom prostredí a korene úprimnej gréckokatolíckej viery ho sprevádzali po celý život. Mal organizačný talent a vedel vytvoriť diela, ktoré ho presahovali časovo i vecne.

Nesmierne si vážil rodinu, lebo ako veriaci chápal jej úlohu. Vychoval sedem detí a keďže rodina bola pre neho to najdôležitejšie, kde čerpal radosť i nádej, neraz uprednostil toto dôverné prostredie oproti iným záujmom. Rodina mu bola stredobodom života, ale v rozumnej miere nezanedbával ani spoločenský a verejný život.

Svojou úprimnosťou, zodpovednosťou, bezúhonnosťou i pokorou dosiahol akceptáciu, ba aj priateľstvo u mnohých významných ľudí: Poznal sa s americkým prezidentom R. M. Nixonom (bol mu právnym poradcom), predsedom kanadskej vlády L. B. Pearsonom, na návšteve v Moskve sa v rozhovore s N. S. Chruščovom predstavil ako Slovák, v Európe mal dobré vzťahy s arcivojvodom Ottom Habsburským, ba mal kontakt aj so Svätým otcom Jánom XXIII., ktorý ho vyznamenal Radom veliteľa rytierov sv. Gregora Veľkého.

Získal tri čestné doktoráty, poctili ho najvyšším štátnym vyznamenaním Order of Canada a v dvoch knihách reprezentujúcich Kanadu bol raz uvedený medzi najpoprednejšími osobnosťami Kanady a raz na prvom mieste medzi „centimilionármi“.

Ako jediný Kanaďan bol Štefan B. Roman účastný ako laický pozorovateľ na Druhom vatikánskom koncile, čo nielen dokazovalo jeho váženosť, ale aj živý záujem o dianie v Cirkvi. Duchovný a hmotný zmysel jeho celoživotnej práce najvýraznejšie symbolizuje monumentálna Katedrála Premenenia Pána, ktorú dal postaviť na svojom pozemku v Unionville podľa vzoru gréckokatolíckeho kostola v rodnom Veľkom Ruskove. Zaslúžil sa aj o vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Počas života sa trikrát dostal do svojej slovenskej vlasti a keďže videl, ako u nás zúri komunizmus, rozhodol sa konať. Štvrté Božie prikázanie hovorí okrem lásky k rodičom aj o k láske k vlasti. Založil svetový kongres Slovákov, stal sa jeho predsedom a od tej chvíle bol kľúčovou osobnosťou Slovákov v slobodnom svete.

Nedá sa všetko spomenúť, čo Štefan B. Roman vykonal pre Slovensko, ľudí i svet. Ale ak máme v srdci ešte kúsok záujmu o vlastnú históriu a nie sú nám ľahostajné naše osobnosti, o Š. B. Romanovi je možné nájsť veľa informácií. Zaslúži si, aby sme my „doma“ o ňom vedeli.

Zomrel 23. marca 1988 v Toronte v Kanade.

Stanislav Čúzy

Chrám Premenenia Pána, postavený v Totonte (Kanada), podľa vzoru kostolíka vo V. Ruskove.

Benedictiones - požehnania

...žehnajte a nepreklínajte! (Rim 12, 14)

Božie požehnanie je a bolo prítomné v celých ľudských dejinách. Požehnanie je vždy verejným vyznaním Božej moci a poďakovaním za jeho štedrosť. Latinský výraz benedictio je odvodený od latinského benedicere, čo znamená dobrorečiť. Prameň a pôvodca všetkého požehnania je Boh, aby svoje stvorenia bohato obdaril požehnaniami a vždy ich udeľoval na znak milosrdenstva. Keď Boh sám alebo prostredníctvom iných požehnáva, vždy sa dáva prísľub Pánovej pomoci, zvestuje sa jeho milosť a ohlasuje sa jeho vernosť uzavretej zmluve. A keď ľudia žehnajú, chvália toho, ktorého ohlasujú ako dobrého a milosrdného.

Boh zasa udeľuje požehnanie tak, že odovzdáva alebo vopred ohlasuje svoju dobrotu. Ľudia velebia Boha tak, že ho chvália, vzdávajú mu vďaky, preukazujú mu nábožnú úctu a poslušnosť; a keď žehnajú iných, vzývajú Božiu pomoc pre jednotlivcov, alebo zhromaždené skupiny.

Požehnania majú v prvom rade a najmä na zreteli Boha; vyzdvihujú jeho veľkosť a dobrotu. A pretože udeľujú Božie dobrodenia, majú na zreteli aj ľudí, ktorých Boh svojou prozreteľnosťou riadi a chráni. Vzťahujú sa však aj na stvorené veci; ich množstvom a rozmanitosťou totiž Boh človeka požehnáva.

Cirkev ustanovila viacero foriem požehnávania, ktorými volá ľudí chváliť Boha, povzbudzuje ich, aby žiadali jeho ochranu, nabáda ich, aby si svätosťou života zaslúžili jeho milosrdenstvo a používa modlitby na vyprosenie jeho dobrodení.

V dejinách Cirkvi môžeme sledovať niektoré významné medzníky vývoja požehnaní. Požehnania boli v doterajšej liturgickej praxi jednou z dvoch skupín tzv. svätenín. Prvou skupinou svätenín bolo svätenie, ktorým sa vyjadrovalo, že nejaká osoba alebo vec je určená na zvláštnu službu Bohu alebo ľuďom (napr. rehoľné zasvätenie, svätenie opátov alebo svätenie oltára, zvona i celého kostola). Podľa starej tradície sa každému sväteniu spojenému s pomazaním krizmou prisudzoval zvláštny význam a nazývalo sa konsekráciou. Samotným požehnaním sa nazývalo vzývanie Boha spojené s modlitbou o Božiu pomoc. Noví autori a nové vydania benedikcionálov však uprednostňujú ako pre svätenie, tak aj pre požehnanie spoločný názov žehnanie, lat. benedictio.

Veríme, že sedem sviatostí ustanovil Pán Ježiš. Cirkev ich nemôže meniť. Môže iba zmeniť, doplniť alebo zrušiť jednotlivé obrady a modlitby, ktoré sa k nim pridávajú, teda len svätenie. Svätenie sú vonkajšie znaky, ktoré ustanovila Cirkev, ktoré mocou modlitby Cirkvi spôsobujú duchovné účinky, t.j. vyprosujú od Boha milosť pre dušu a pozemské dobro pre telo. Svätenie majú istú podobnosť so sviatosťami a mnohé svätenie sa vysluhujú spolu so sviatosťami.

Sviatosti bezprostredne a svojou vlastnou mocou prinášajú duši človeka tú milosť, ktorú Pán Ježiš pripojil k slovným i skutkovým úkonom danej sviatosti. Svätenie prinášajú milosť a požehnanie len prostredníctvom modlitby, ktorú vykonal vysluhovateľ, zvyčajne kňaz, v mene Cirkvi. Kristus sprostredkúva požehnanie na príhovor Cirkvi, ktorá o požehnanie prosí. Hojnosť požehnania svätenín závisí aj od toho, kto ich prijíma: či má pevnú vieru, či je v posväcujúcej milosti a či sa aj sám o to isté modlí. V opačnom prípade, pokiaľ by človek používal svätenie, nosil by pri sebe posvätené predmety, veľmi málo by mu osožili. Pokiaľ by im pripisoval zázračnú či magickú moc, dopúšťal by sa hriechu povery.

Svätenie v prevažnej miere tvorí cirkevná modlitba, ktorú sa kňaz nad osobou alebo vecou modlí z príkazu Cirkvi a v mene Cirkvi. Vonkajšími obradmi pri svätenínach je zvyčajne prežehnanie rukou a pokropenie posvätenou vodou. Predmety každodennej potreby, keď ich prinesieme na požehnanie, kladieme na osobitne pripravený stolík alebo ich držíme v ruke. Keď sa posvätené predmety (ruženec, modlitebná knižka, atď.) používaním zoderú, ich zvyšky dáme do ohňa.

Cirkev nám chce svätenínami a vôbec požehnaniami vyprosiť hojné Božie požehnanie. Usilujme sa preniknúť do ducha a cieľa svätenín. Používajme svätenie s náležitou úctou a zbožnosťou.

špirituál Alexander Knorr

Spracované podľa:

Benedikcionál, SSV, Trnava 2007.

Požehnania, SSV, Trnava 2009.

A. RADLINSKÝ, Nábožné výlevy, SSV, Trnava 1945.

Foto: TK KBS/ Peter Zimen

ČO TO ZNAMENÁ...?

Tajnička - lúštime s Bibliou...

D	S	U	K	I	T	I	V	E	L	L	P	E
L	I	I	S	Á	R	A	T	Ó	B	I	■	X
U	U	R	I	Á	Š	■	■	O	■	A	■	O
K	M	■	E	A	F	U	T	E	B	B	T	D
Á	A	■	U	M	A	R	E	K	J	I	■	U
Š	T	L	■	B	U	S	S	E	A	M	Á	S
R	U	M	E	S	I	N	T	R	K	E	D	Š
S	Z	J	■	Z	■	O	E	■	U	L	E	Ú
E	A	Á	E	Ý	M	■	R	■	B	E	B	T
T	L	N	O	I	S	Z	Ó	B	A	K	O	A
D	E	U	T	E	R	O	N	Ó	M	I	U	M
G	M	■	A	T	I	D	U	J	O	Z	U	E

Vyhľadajte tieto slová (niektoré písmená môžu byť súčasťou viacerých slov): ***Genezis, Exodus, Levitikus, Numeri, Deuteronómium, Jozue, Judita, Ester, Šaul, Matuzalem, Abimelek, Matúš, Marek, Lukáš, Ján, Jakub, Timotej, Tobiáš, Bóz, Uriáš, Tóbi, Obed, Lia, Sára, Set, Fut, Mes***

Zo zostávajúcich písmen zostavte zmysluplné slovné spojenie.

Podarilo sa vylúštiť tajničku? *Pošlite nám riešenie SMS-kou, spolu s* ***vašou adresou*** *na číslo* ***0902 458 617*** *alebo klasickou poštou na adresu:* ***KSCM - ADSUM časopis bratislavských seminaristov, Kapitulská 26, 811 01 Bratislava.***

Veľkonočná tajnička znela: „UKRIŽOVANÝ JEŽIŠU, ZMILUJ SA NAD NAMI“. Za účasti šéfredaktora sme vyžrebovali ***Katku Mičicovú z Piešťan, Dominiku Javorovú zo Serede*** *a* ***Gabrielu Vavrovú z Radošoviec****. Srdečne gratulujeme a za námahu pri lúštení tajničky posielame vecné ceny a ročné predplatné nášho časopisu.* ***Tešíme sa aj na ďalších riešiteľov tajničky!***

autor tajničky: **Tibor Fehér**